

ФІЛОСОФІЯ ВІДРОДЖЕННЯ

- Філософія епо́хи Відрóдження — напрям європейської філософської думки XV—XVI століть. Віддзеркалює соціальний та ідейний рух Відродження (Ренесансу), започаткований в Італії в XIV ст., і в XVII ст. стає загальноєвропейським явищем. Головна відмінність філософії Відродження — антропоцентризм та гуманізм.

ГУМАНІСТИЧНИЙ НАПРЯМ (XIV — XV століття)

- У центрі гуманістичних сентенцій стояла людина й пов'язані з нею проблеми природи, історії та мови. Саме поняття «гуманізм» походить від назви духовної течії «*studia humanitatis*» («вивчення людської природи»), що була орієнтована на античне розуміння людини. При цьому гуманістичний контекст вивчення людини мав прагматичну мету — виховати нову людину з новими якостями, високим рівнем духовних та естетичних цінностей, багатогранністю проявів особистої культури. Рівень освіченості людини був показником її морального самовдосконалення.

- Данте Аліг'єрі (1265 — 1321 рр.)
- Франческо Петрарка (1304 — 1374 рр.)
- Лоренцо Валла (1407 — 1457 рр.)

Данте Аліг'єрі

Лоренцо Валла

Франческо Петрарка

НЕОПЛАТОНІВСЬКИЙ НАПРЯМ (СЕРЕДИНА XV — КІНЕЦЬ XVI СТОЛІТТЯ)

- Засновником неоплатонівського напрямку епохи Відродження вважають Ніколу Кузанського, одного з найвідоміших оригінальних тогочасних мислителів. Нікола Кузанський вважав, що можливість пізнання світу дарована людині Богом, а сутність самого Бога є непізнанною. Наше знання є кінечним, а Бог — безкінечним, кінечний світ природи людина може пізнати, а безкінечного Бога пізнати неможливо.»
Споглядальний спосіб життя не сприяє руху людини до Бога, а активний спосіб життя наближає до Бога через прагнення пізнати його в повсякденному житті й індивідуальній творчості.

- Микола Кузанський (1401 — 1464 рр.)
- Піко делла Мірандола (1463 — 1494 рр.)
- Парацельс (1493 — 1541 рр.)

Микола Кузанський

Піко делла
Мірандола

Парацельс

НАТУРФІЛОСОФСЬКИЙ НАПРЯМ (XVI-XVII СТОЛІТТЯ)

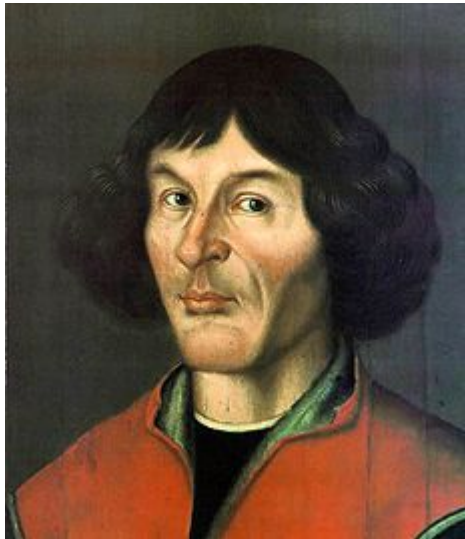
- Натурфілософський напрям репрезентований насамперед геніальним представником епохи Відродження Леонардо да Вінчі. Одним з головних своїх завдань Леонардо да Вінчі вважав створення нового методу пізнання, в основі якого лежали досвід і практика. Він критично ставився до релігійного фанатизму, магії та містики, які заперечували закони природи. Але попри все Бог для Леонардо да Вінчі був «великим художником», творцем прекрасного барвистого світу. Згідно з Леонардо да Вінчі, гармонія світу існує поряд з дисгармонією (темрявою і трагізмом), що віддзеркалюються в суперечностях людського життя.

- Леонардо да Вінчі (1452 — 1519 рр.)
- Ніколай Копернік (1473 — 1543 рр.)
- Джордано Бруно (1548 — 1600 рр.)
- Галілео Галілей (1564 — 1642 рр.)

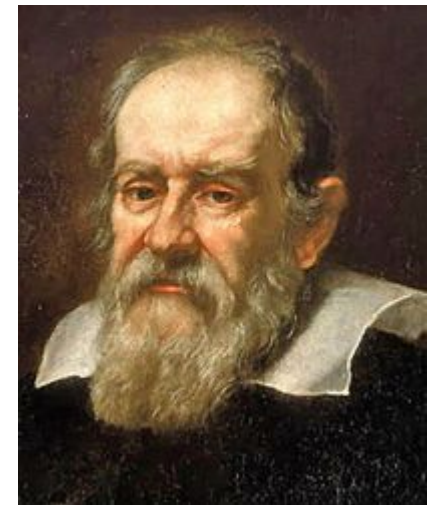
Леонардо да
Вінчі

Ніколай Копернік

Джордано Бруно

Галілео Галілей

РЕФОРМАЦІЙНИЙ НАПРЯМ (XVI-XVII століття)

- Реформація віддзеркалювала глибоку кризу католицизму й стала показником того, що феодальне суспільство не досягло соціальної мети — подолати надмірну гріховність людей і підготувати їх до приходу Царства Небесного. Реформаційний напрям мав на меті здійснити якісні перетворення в консервативній католицькій ідеології згідно з потребами капіталізації суспільства й створити новий рівень взаємовідносин між віруючими, церквою, державою й суспільством загалом.

- ❑ Мартін Лютер (1483 — 1527 pp.)
- ❑ Томас Мюнцер (1490 — 1525 pp.)
- ❑ Жан Кальвін (1509 — 1564 pp.)
- ❑ Еразм Роттердамський (1469 — 1536 pp.)

Мартін Лютер

Жан Кальвін

Томас Мюнцер

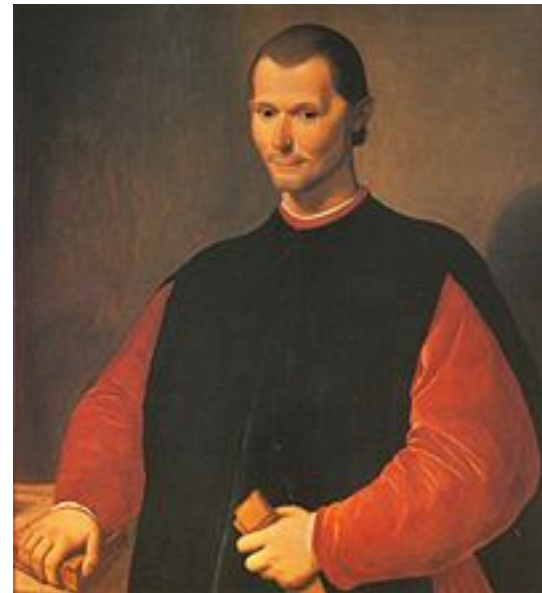
Еразм Роттердамський

ПОЛІТИЧНИЙ НАПРЯМ (XV-XVI століття)

- Політичний напрям філософії Відродження репрезентував Нікколо Макіавеллі. На думку вченого, філософія соціального життя повинна доповнюватися філософією людини. Він уважав, що держава в процесі управління суспільством головним об'єктом обирає людину(конкретну особу), яка має низку негативних якостей, які необхідно враховувати будь-якому чиновнику. На думку Макіавеллі, вирішення проблем політики не повинно лежати в площині релігійного права та моральних норм. Завдяки Макіавеллі, політика набула права самостійного існування й вивчення як окремий предмет небогословського дослідження.

□ Нікколо Макіавеллі (1469 — 1527 pp.)

УТОПІЧНО-СОЦІАЛІСТИЧНИЙ НАПРЯМ (XV-XVII СТОЛІТТЯ)

- Утопічно-соціалістичний напрям реперзентували Томас Мор, Томаззо Кампанелла. Осмислюючи трагічну долю обездоленних англійських селян, Т.Мор як альтернативу пропонує фантастичну модель створення ідеального суспільства, в якому всі його громадяни мають право на працю й можливість усім однаковою мірою користуватися результатами цієї праці. У цьому суспільстві не повинно бути влади грошей і золота. Мета життя утопійців — створити в суспільстві рівні умови для всіх людей в отриманні задоволення від життя. В Утопії дозволені будь-які релігії, але забороняється атеїзм, який призводить до занепаду моралі. Головна модель способу життя утопійців — це повна уніфікація поведінки, цінностей, одягу тощо.

- Томас Мор (1478 — 1535 гг.)
- Томаззо Кампанелла (1568 — 1639 гг.)

Томас Мор

Томаззо Кампанелла

